

Livet på landet er langt bedre end sit rygte

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter har fået lavet en undersøgelse om "udkants Danmark", som professor Jørgen Goul Andersen fra Aalborg Universitet står bag. Heri tilføjes væsentlige nuancer til det billede, der synes at have fæstnet sig i medierne.

Fra undersøgelsens konklusion citeres bl.a.:

Bedre end deres rygte

"Som nævnt følger undersøgelsen væsentlige nuancer til det billede, der synes at have fæstnet sig i medierne. Først og fremmest konkluderes, at livet i udkantsområderne ikke er så ringe endda. På de centrale mål – generel tryghed, lykke/tilfredshed med tilværelsen og flere andre – finder vi ikke den store elendighed i udkantsområderne. Er udkantsområderne på nogle punkter under pres, må der være andre kvaliteter, der opvejer problemerne. Udkantsområderne er bedre end deres rygte.

Det gælder også den økonomiske utryghed, der ikke er mærkbart større i udkantskommunerne end i resten af landet. Der er akkurat en målbar effekt af urbanisering, men den er ganske svag. Selv på et af de mere specifikke mål, hvor man godt kunne forvente en vis desperation i udkantsområderne – nemlig bekymring for ledighed – er utrygheden ikke større i udkantskommuner og landdistrikter end i byerne.

Bekymringer over faldende boligpriser skaber heller ikke væsentligt flere søvnløse nætter. Forskellen mellem udkantskommuner og andre er så lille, at den ligger inden for den statistiske usikkerhedsmargin. Til gengæld er der akkurat en målbar effekt af urbanisering, men den skyldes navnlig en optimisme i de største byer uden for København".

Problemer og udfordringer

"Betyder det så, at udkantsproblemerne kan afskrives som et medieskabt fænomen uden hold i virkeligheden? Svaret er, at det nok ville være en lige så stor fejl som at acceptere det billede af elendighed, der engang imellem fremmanes.

For det første kan det konstateres, at mange i udkanten føler, det går tilbage for det område, de bor i. Til gengæld er følelsen af tilbageskridt ikke så stærkt forbundet med utryghed og utilfredshed i udkanten og på landet, som den er i byerne. Ydermere viser det sig, at det blandt de svarpersoner, der oplever tilbagegang, er beboerne på landet og i udkantskommunerne, der har den højeste tryghed og lykke. Det gælder også blandt dem, der ikke oplever nogen ændring. Man fristes næsten til at sige, at beboerne i udkanten og i landdistrikterne ville være de lykkeligste og de mest trygge, hvis ikke oplevelsen af tilbagegang trak den modsatte vej. Det kunne være så godt, men så er det faktisk ... ikke ligefrem skidt, men knap så godt".

....

Når vi tager højde for de sociale skel, er der ingen effekt som sådan af at bo i udkantskommuner, landkommuner eller landdistrikter. Det er befolkningssammensætningen, der er afgørende.

...

Det er så at sige svagere samfundsgrupper, der befolker "udkants-Danmark", og netop derfor er "udkants-Danmark" kommet under pres fra reformer og besparelser på det sociale område.

...

Afstandsfaktoren

Hoveddelen af undersøgelsen handler om, hvordan befolkningen i udkanten oplever tryghed og trivsel generelt og på en række bestemte områder så som økonomi, velfærdsydelser mv. Men dernæst er der spørgsmålet om, hvordan de oplever udkantsproblemerne. Det knytter sig først og fremmest til afstandsfaktoren, og ligesom en række reformer og samfundsudviklingen i øvrigt har påvirket de økonomiske og sociale vilkår, så har der også været både reformer og en underliggende samfundsudvikling, der har påvirket afstandsfaktoren.

Politireformen har påvirket afstanden til nærmeste politi, og strukturreformen har påvirket afstanden til skadestue og rådhus. Faktisk var et spørgsmål om placeringen af et nyt hospital den gnist, der udløste en protest fra udkanten og det første forsøg på at mobilisere udkants-borgere i et nyt parti. Det lykkedes som bekendt ikke. Til gengæld var det med til at sætte udkantsproblemer på dagsordenen.

...

Undersøgelsen viser, at både afstanden til politi og skadestue/akutmodtagelse er med til at forstærke oplevelsen af tilbagegang – i mindre grad gælder det muligvis også afstanden til rådhuset, der i øvrigt ikke ser ud til at have større betydning.

Når det gælder forbedring af trygheden på sundhedsområdet, var "vinderen" blandt svarpersonerne tilsvarende "Hurtig udrykning – ambulancen hurtigt fremme". Det er ikke ensbetydende med, at afstanden til sygehus skal være kort. Dette svar kom også væsentligt længere nede på prioriteringslisten.

...

Politireformen og strukturreformens effekter på sundhedsområdet er nok de vigtigste grunde til, at politikerne tillægges et ret stort ansvar for udkantsproblemerne.

Udkanten er ikke fortabt

Større afstande og behovet for bil hører til de eksistentielle vilkår i udkantsområderne. Men at næsten alle har bil til rådighed, betyder så også, at mange potentielle ulemper kan overvindes. Og uden at det skal tildække problemerne og borgernes oplevelse af dem, viser tallene, at livet i udkanten ikke er så ringe endda. Man kan måske tolke det på den måde, at der er kvaliteter og ressourcer i udkantsområderne, der kunne få områderne til at blomstre, både materielt og trivselsmæssigt.

Der er så i disse år kommet nogle krise- og udkantsproblemer til, som måske gør livet lidt sværere. Der er politiske reformer, der utilsigtet har ramt udkanten – nogle af dem pga. befolkningens sociale sammensætning. Og der er en økonomisk krise, der umiddelbart har givet størst tab af job uden for de større byer. At man i dén situation finder, at trygheden og tilfredsheden med tilværelsen generelt er på højde med resten af befolkningen, er et tegn på, at man ikke skal aflive udkantsområderne for tidligt og forestille sig en fremtid som en slags rekreative områder for den øvrige befolkning. Nogle udkantsområder er klemte, men det er mere på nogle bestemte områder, end det er generelt, og tallene ligger langt fra den elendighedsforestilling, der undertiden omgærder "udkanten" i den offentlige debat.